

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **J. Z.**, zastoupeného Klárou Hlucháňovou, LL.M., advokátkou se sídlem Štefánikova 1/65, Praha 5, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **S. J.**, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2019, č. j. KUZL 81700/2019, sp. zn. KUSP 59560/2019 DOP/DČ, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 10. 2. 2022, č. j. 62 A 21/2020 - 104,

t a k t o :

Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví specifikovaného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým zamítl jeho žalobu proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Obecního úřadu Kašava (dále jen „obecní úřad“) ze dne 2. 8. 2019, č. j. OK/0655/2019, sp. zn. Kaš/SSÚ-1/2014. Žalobce se bránil proti té části rozhodnutí obecního úřadu, kterým prohlásil, že na pozemku parc. č. XA a na části pozemku parc. č. XB v katastrálním území Kašava (dále budou uváděna jen čísla parcel, neboť všechny vyjmenované parcely se nacházejí v katastrálním území Kašava) v úseku od hranice pozemku par. č. XC až po hranici pozemku par. č. XD existuje veřejně přístupná účelová komunikace. Krajský soud se ve svém rozsudku ztotožnil se závěry žalovaného a neshledal žalobu důvodnou.

[2] Stěžovatel společně s podáním kasační stížnosti požádal Nejvyšší správní soud o přiznání jejího odkladného účinku. Svůj návrh odůvodnil tím, že rozhodnutí žalovaného bude zneužito v územních a stavebních řízeních pro stavby rodinných domů, jež nový územní plán obce předpokládá na navazujících pozemcích. Za účelem jejich výstavby je však nutné splnit předpoklad jejich napojení na pozemní komunikaci. Obec Kašava přitom sama vlastní pozemky, na kterých by bylo možné potřebnou pozemní komunikaci zřídit. Namítal, že i kdyby byly splněny podmínky pro vznik účelové komunikace, konkludentní souhlas pro její užívání svědčí jen pro omezený účel (vlastníky dotčených pozemků), nikoliv pro zamýšlenou masivní výstavbu nových rodinných domů a její

užívání neomezeným okruhem osob. Zahájením výstavby by byla nevratně změněna stávající situace. Hrozící újmu stěžovatel spatřuje v zatížení svého pozemku těžkou stavební technikou, která by měla dopad na nerušené užívání jeho nemovitosti a zároveň by způsobila značné škody na nemovitosti, ve které bydlí. Již v současnosti došlo při odvozu sutí na jeho nemovitosti k popraskání zdí. V této souvislosti se obrátil na obec Kašava. Jelikož ta na jeho žádost nereagovala kladně, požádal o pomoc Policii České republiky. Pokud nebude jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek, bude zahájena výstavba rodinných domů a výkon jeho vlastnického práva by byl nepříjemně omezován. Zároveň by se ztížilo jeho procesní postavení, neboť by hůře prokazoval neexistenci přístupové cesty. Zmínil rovněž otázku změny vlastnických práv (podílů) u dotčených pozemků. Ke svému návrhu připojil hlavní výkres územního plánu obce Kašava, potvrzení o přijatém oznámení ze dne 26. 3. 2022, které vystavila Policie České republiky, odpověď starosty obce Kašava ze dne 7. 6. 2007 a fotografii popraskané zdi.

[3] Žalovaný ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku upozornil, že odkladný účinek nebyl přiznán ani žalobě v řízení před krajským soudem, neboť o něj stěžovatel nepožádal. Jím deklarovaný stav platí již od 18. 12. 2011, kdy byl schválen původní územní plán obce Kašava. V této souvislosti poukázal, že stěžovatel nevyužil jakýkoliv způsob obrany proti přijímanému územnímu plánu a proti územně plánovací dokumentaci nepodal žádné námitky. Má za to, že realizace nové výstavby nemůže mít žádný vliv na závěr o souhlasu vlastníka s obecným užíváním, neboť ten směřuje do minulosti, nikoliv do budoucna. K fotografii popraskané stěny uvedl, že z ní není patrné, kdy k poškození zdiva došlo a zda je tato škoda v příčinné souvislosti s provozem na pozemní komunikaci. Taktéž se vyjádřil ke komplexním pozemkovým úpravám předmětných pozemků, které provedl Státní pozemkový úřad. Podotkl, že stěžovatel je vlastníkem pozemku parc. č. XB z jedné čtvrtiny a ostatní spoluvlastníci tohoto pozemku s existencí veřejně přístupné účelové cesty souhlasí. Uzavřel, že přezkoumávané rozhodnutí je pouze deklaratorní povahy a stěžovatel podle něj taktéž neunesl důkazní břemeno.

[4] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej ovšem může na návrh stěžovatele přiznat, přičemž se za použití § 120 s. ř. s. přiměřeně aplikuje § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. je k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti třeba, aby výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a současně přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] V této souvislosti je nutno podotknout, že kasační stížnost je opravným prostředkem mimořádným, neboť směřuje proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Přiznání odkladného účinku vůči pravomocnému rozhodnutí je třeba připustit pouze tehdy, jestliže nezbytnost odkladného účinku převáží nad požadavkem právní jistoty a stability právních vztahů opírajících se o pravomocná rozhodnutí soudů. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce opsal slovy o nepoměrně větší újmě. To platí obzvláště za situace, kdy krajským soudem nebyl v předchozím řízení přiznán odkladný účinek žaloby a rozhodnutí žalovaného tak již bylo dříve považováno za vykonatelné, jako je tomu v případě stěžovatele.

pokračování

[6] Hrozící újmu stěžovatel spatřuje v zatížení jeho pozemku průjezdem těžké stavební techniky, která bude mít dopad na nerušené užívání jeho nemovitosti a zároveň mu hrozí značná škoda v podobě popraskání zdiva v nemovitosti, ve které bydlí. V této souvislosti musí Nejvyšší správní soud zvážit, zda by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přispělo k jím zamýšlenému cíli, tj. jeho ochrany před vznikem nepoměrně větší újmy (škoda na majetku), přičemž by tím nebyl způsoben rozpor s důležitým veřejným zájmem (právní jistota a stabilita právních vztahů). Kasační soud je toho názoru, že tomu tak v tomto případě není. Jak správně upozornil žalovaný, předmětem daného sporu je prohlášení obecního úřadu, že na pozemku parc. č. XA a na části pozemku parc. č. XB od hranice pozemku par. č. XC až po hranici pozemku par. č. XD existuje veřejně přístupná účelová komunikace.

[7] Podle § 142 odst. 1 správního řádu *[s]právní orgán v mezích své věcné a místní příslušnosti rozhodne na žádost každého, kdo prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv, zda určitý právní vztah vznikl a kdy se tak stalo, zda trvá, nebo zda zanikl a kdy se tak stalo.* Obecní úřad svým rozhodnutím nezaložil nová práva a povinnosti a ani je nezměnil či nezrušil. Pouze prohlásil, že zde takovýto právní vztah je. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti by tak nemohlo mít žádný vliv na budoucí užívání pozemků, k nimž má stěžovatel spoluvlastnický podíl, jako veřejně přístupné účelové komunikace. Pro její charakter je totiž rozhodné naplnění jednotlivých znaků tak, jak byla definována judikaturou soudů na základě příslušného ustanovení zákona (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06 nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2015, č. j. 6 As 213/2015 - 14, ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016 - 64 anebo ze dne 29. 8. 2017, č. j. 7 As 63/2017 - 48). Pro určení, zda se jedná o veřejně přístupnou účelovou komunikaci, se tedy nevyžaduje vydání správního rozhodnutí (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2016, č. j. 9 As 141/2016 - 30). Ten má pouze význam z hlediska právní jistoty jednotlivých osob.

[8] Nejvyšší správní soud je taktéž toho názoru, že stěžovatel se může proti výstavbě nových rodinných domů a s tím spojených zásahů do jeho vlastnického práva účinně bránit vhodnějšími právními nástroji, a to v rámci probíhajícího územního či stavebního řízení, ve kterém bude moci z pozice účastníka řízení [srov. např. § 85 odst. 2 písm. b), § 94k písm. e) a § 109 písm. e) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)] aktivně hájit svá práva formou námitek. Stavební úřad by na jejich základě měl naříditi dodržování takových opatření, jejichž úkolem bude minimalizovat zásah do jeho vlastnických práv.

[9] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v daném případě nejsou podmínky ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. naplněny, a proto návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 21. dubna 2022

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu